

על רקע השחיתות בשלטון המקומי

המשנה ליועץ המשפטי ועזרות תכנון בלי נבחר ציבור

על רקע החקירות של בכירים בשלטון המקומי, צוות בראשות ארז קמיניץ מגבש רפורמה בהרכב ועדות התכנון המקומיות. התוכנית, שתוצג בעוד כמה שבועות לשרת המשפטים ולשר האוצר, תחליף את כל חברי הוועדה בעובדי עירייה מקצועיים

של נבחר הציבור, הנבחרים בידי תושבי הרשויות המקומיות בבחירות דמוקרטיות ומייצגים את צרכיהם של התושבים וקהילתם. יוחלף בשקל רעם של פקידים שלא נבחרו. מעבר לכך, מקרי שהימות עלו גם כדרגים המקצועיים ושינוי הרכב הוועדה לא יסרל בעיה זו".

הוועדה לשחיתות ולבנייה
פרשות שנבחר ציבור היו משויכים בהן בחירות התכנון המקומיות

רבותא 15: ראש העיר לשעבר צבי בר מורשע בקבלת שוחד שיטותיות מקבלנים שפעלו בעיר, וידון למאסר. לאחרונה קצב הושיא את עונשו מסיבות רפואיות

ותיה

אוקטובר 2017: המשטרה מודיעה כי התגבשה תשתית ראית להעמדת לדין של סגן ראש העיר שמעון שרגיין קבלת שוחד מקבלנים חשדות בעניינה של ראש העיר מרים פיירברג עדיין נמצאים בחקירה

ראשון לציון
דצמבר 2017: שורה של בכירים בעירייה, ובהם ראש העיר דב צור, נעצרים ונחקרים

נפר שבא
אוגוסט 2017: המבקר/יות מודיעה על תגבשות כתב אישום נגד ראש העירייה יהודה בן-חמו בבפוף לשימוש. בין הסעיפים: קבלת התלטות בענייניו של קבלן מקורב תוך יגוד עניינים. החשד לשרוד נמחק

שנכשלו ניסיונות של עיריית תל אביב לקדם הקמת מגדלים במקום, גובשה תר כנית להחלוק מחדש של הזכויות בקרקע עם שאר הבעלים, שבמסגרתה קיבלה עיריית תל אביב זכויות בנייה ל-534 דירות. תוכנית זו אושרה בראשית השנה. כלכ פרשיות השחיתות הנחקרות כעת עומדים מתחם האלף ומתחם היקב המי תלוגי בראשון לציון. ביטן, שהיה סגן ראש עיריית ראשון לציון, נחקר אתמול בשלישית כתיק במשרד להב ל-433, וער מת עם הקלטות והאונות סתר. על כמה מהושרים בפרשה מופעל לחץ לחתום על הסכם עד מדינה. מעיריית הוד השוון נמסר בתגובה כי "בהתאם להוראת המשטרה, לא ניתן כשלב זה למסר מידע בעניין חקירת המשטרה".

והפך אותו לגופים מקצועיים נשקל בעבר, הוא לא יצא לפועל. הניסיון האחרון לעיון שינוי כזה נעשה במסגרת הרפורמה המקיפה שקודמה ב-2010 בחוק התכנון והבנייה. בראיון נרחב ל"כלכליסט" שיתפרסם בהמשך השבוע סיפרה עו"ד יוליס המודל מחדש".

אם נבחר הציבור יסלקו מוועדות התכנון, מי ימנה את חבריה? לדברי יוליס, "עד כה דובר על כך שהוועדה תרכב מאנשים שכבר עבדו מכרז - המנהל, ראש אנשים שקשורים לפני העיר, הגנת סכניה וכדומה. התכנון יעבור לידיים המקצועיות, אבל יישאר ברמה של הרשות המקומית. כאשר לדעת אחד שעלה בעבר, להחזיר את כל הסמכויות התכנוניות של הוועדות המקומיות אל הוועדות המחוזיות, יוליס טוענת שהיא אינו ריאלי, שכן "לילי התכנון מהייבים היכרות עמוקה עם התנאים המקומיים". לדברי יוליס, "בשנים האחרונות התברר שבתחום התכנון והבניה הכסף פשוט שוכב על הרצפה ואפשר לבוא ולסלק אותו, וזה עשוי להיות פתח לשחיתות ופגיעה בסודר המידת בהיקפים שהיין צריך להתייחס אליהם. אנתו היינו מודאגים מהרבת הסמכויות שאושרה לאחרונה, אבל למעשה רבים מהתיקים החוזרים שמתפוצצים היום קרו כבר ביין הקורם. היום ועדה מקומית יכיר לה להסתיי 200% אחוזי בנייה, זה ברמה אחרת".

ממרכז השלטון המקומי נמסר בתגובה: "דוב רובם של נבחר הציבור כיר שירות המקומיות הם אנשים ישרים והגור נים. לא יעלה על הדעת כי שיקול הדעת

כמו מהגרים העיר ואורחיל העיר יושבים בה כיועצים בלבד. הוועדה בוחנת שתי חלופות למודל. לפי הראשונה, בוועדות תכנון מקומיות יישבו עובדי עירייה בלבד, ובהם מהגרים העיר ועובדי אגפי פים רלבנטיים. על פי החלופה השנייה, הוועדה תהיה תמהיל של עובדי עירייה ונציגי ממשלה.

בישראל פועלות היום 120 ועדות מקומיות. 31 מהן מוגדרות כוועדות מרחביות - כלומר ועדות הכוללות בשטח שיפוטן מספר יישובים קטנים. ועדה מקומית היא ערכאת הרכי נון הוועדה ביותר בין שלוש הערכאות הקיימות, כשמעליה הוועדה המחוזית והוועדה הארצית. אף על פי כן, היא מרכיב בידה עוצמה רבה, לא רק בהיכטי תכנון, אלא גם בהיכטי כנגד רישוי ובקרה על הבנייה, ואכיפה בשנים עברייני בניה בשטחי הרשות. בשנים האחרונות הורחבו סמכויות הוועדות במידה ניכרת בעקבות הרפורמה שביצע

ארז קמיניץ, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזורי)

בלעדי לכלכליסט

נמרוד בוס

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזורי) עו"ד ארז קמיניץ מקדם תוכנית לשינוי מהפכני בהרכב ועדות התכנון המקומיות. על פי התוכנית, תבוסל חברותם של נבחר הציבור בוועדות - ראש העיר, סגני וחברי מועצת העיר - ואת מקומם יתפסו אנשי מקצוע עיר - כד הוועדה המקומית. ההוכנית תכנס עמוקות בסמינריו בבחרי הציבור, אולם לדברי עו"ד כרמית יוליס, ראש אשכול גרלין במחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים - גל פרשיות השחיתות ששוטף את המדינה לאחרונה דורש צעד דים רדיסטיים.

הריונים בתוכנית נערכים בינתיים בצוות של אנשי משרד המשפטים שמיר כיל קמיניץ. כימים הקרובים תוצג היוזמה בפני משרדי ממשלה נוספים, ובראשם מנהל התכנון. כשיסתיים גיבוש עיקרי היוזמה, בעוד כמה שבועות, היא תוצג בפני שר האוצר משה כולון, הממונה על התכנון, ושרת המשפטים אילת שקד.

על פי המחשבות הנוהגות כיום, כל החברים בוועדת תכנון מקומית הם נבחרים ציבוריים.

נציגי הורג המקצועי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזורי) ארז קמיניץ

מתחם נוסף בפרשת השחיתות: בית הנוערה בהוד השרון

השטח במערב העיר, ששייך לעיריית תל אביב, נכלל בתוכנית שאושרה השנה לבניית 2,450 דירות. לאחרונה נחקר בעניינו רמ"ט השר ישראל כץ

ענת דינאלי וזה שחר לוי
התפתחות נוספת בפרשת השחיתות המטעפת שבה נחקר בין היתר יו"ר הקואליציה דוד ביטן, ל"כלכליסט" נוגע כי מתחם גרלין נוסף הצטרף למתחמים בראשון לציון ובתל אביב שבהם נבדק חשד לתפירת מכרזים: בית הנוערה

בהוד השרון, המתחם שנבעלות עיריית תל אביב נכלל בתוכנית בנייה נרחבת שאושרה בפברואר בוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מרכזי. שני בכירים נחקרו לאחרונה על הנעשה בבית הנוערה: ח"י אריה, ראש עיריית הוד השרון, ועידן פרץ, ראש מטוה של שר התחבורה ישראל כץ. שמו של כץ

עצמו לא נקשר בפרשה. תוכנית הבנייה, שקודמה בידי עיריית הוד השרון, כוללת 2,450 דירות באזור כפר הוד שבמערב העיר. 120 רונם בתור כנית נמצאים בבעלות היסטורית של עיריית תל אביב, ובהם גם "בית הנוערה" - שטח ששימש שנים רבות כפנימיה לנוער במצוקה ונסגר ב-2003. אורלי

ראש עיריית הוד השרון ח"י אריה נחקר